2023 m. vasario 15 d., trečiadienis

P9_TA(2023)0044

Pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės: Lustų bendroji įmonė

2023 m. vasario 15 d. Europos Parlamento teisėkūros rezoliucija dėl pasiūlymo dėl Tarybos reglamento, kuriuo keičiamos Reglamento (ES) 2021/2085, kuriuo pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės, nuostatos, susijusios su Lustų bendrąja įmone (COM(2022)0047 – C9-0113/2022 – 2022/0033(NLE))

(Konsultavimasis)

(2023/C 283/27)

Europos Parlamentas,

— atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2022)0047),

— atsižvelgdamas į Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 187 straipsnį ir 188 straipsnio pirmą pastraipą, pagal kuriuos Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C9-0113/2022),

— atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 82 straipsnį,

— atsižvelgdamas į Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komiteto pranešimą (A9-0012/2023),

1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;

2. ragina Komisiją atitinkamai pakeisti savo pasiūlymą pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 293 straipsnio 2 dalį;

3. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;

4. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Komisijos pasiūlymą;

5. paveda Pirmininkei perduoti Parlamento poziciją Tarybai ir Komisijai.

Pakeitimas 1

2022/0033(NLE)

Pasiūlymas

DĖL TARYBOS REGLAMENTO

kuriuo keičiamos Reglamento (ES) 2021/2085, kuriuo pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės, nuostatos, susijusios su Lustų bendrąja įmone

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 187 straipsnį ir 188 straipsnio pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę [1],

atsižvelgdama į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę [2],

---

[1] OL C , , p. .
[2] OL C , , p. .

kadangi:

(-1) ***Europos puslaidininkių ekosistemos stiprinimas yra vienas iš pagrindinių elementų siekiant ekonominio atsparumo ir saugumo, strateginio savarankiškumo, didesnio skaitmeninio suverenumo ir mažesnės priklausomybės; ir atliks svarbų vaidmenį vykdant žaliąją bei skaitmeninę pertvarką;***

(1) Tarybos reglamentu (ES) 2021/2085 ([3]) pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės, įskaitant Bazinių skaitmeninių technologijų bendrąją įmonę ***(toliau – Lustų bendroji įmonė)***;

(2) ***Lustų bendroji įmonė*** susijusi su aiškiai apibrėžtais aspektais, kuriais visai Europos pramonei sudaromos sąlygos tirti, projektuoti, ***tobulinti,*** gaminti ir naudoti pažangiausias elektroninių komponentų ir sistemų technologijas;

(3) Reglamentu (ES) […] ([4]) nustatoma Sąjungos atsparumo, ***pritaikomumo, efektyvumo, saugumo ir tiekimo stabilumo*** puslaidininkių technologijų srityje didinimo sistema. ***Ja siekiama skatinti viešąsias ir privačiąsias*** investicijas ***ir ekonominę gerovę;*** stiprinti Europos puslaidininkių tiekimo grandinės pajėgumus ir stiprinti valstybių narių, Komisijos ir ***pramonės suinteresuotųjų subjektų*** bendradarbiavimą. Siekiant sudaryti sąlygas, būtinas Sąjungos pramonės ir ***mokslinių tyrimų, plėtros ir*** inovaciniam ***(toliau – MTPI)*** pajėgumui stiprinti, sukuriama Europos lustų iniciatyva (toliau – Iniciatyva). Siekiant užtikrinti nuoseklų iniciatyvos įgyvendinimą, Europos puslaidininkių taryba turėtų konsultuoti viešojo sektoriaus institucijų tarybą;

(3a) ***Lustų bendroji įmonė turėtų siekti užtikrinti aiškią ir identifikuojamą naudą visoje puslaidininkių ekosistemoje. Ja turėtų būti siekiama prisidėti prie pagrindinių Sąjungos vertybių, įskaitant pritaikytąjį privatumą, pasitikėjimą, saugumą, saugą, tvarumą ir didinti įgūdžius bei kokybišką užimtumą visais vertės grandinės lygmenimis, ir juos atspindėti. [Reglamentu, kuriuo nustatoma Europos puslaidininkių ekosistemos stiprinimo priemonių sistema (Lustų aktas)] ir Lustų bendrąja įmone, turėtų būti siekiama plėtoti glaudžią sinergiją su Sąjungos programomis ir finansavimo priemonėmis, visų pirma tomis, kuriomis remiamas novatoriškų Sąjungos uždavinių sprendimų diegimas; Lustų bendroji įmonė turėtų apimti visus susijusius suinteresuotuosius subjektus, MVĮ ir socialinius partnerius;***

(3b) ***Lustų bendrosios įmonės veikla turėtų būti efektyviai vykdoma atsižvelgiant į platesnius Lustų fondo tikslus, kad būtų remiamas dinamiškos ir atsparios puslaidininkių ekosistemos kūrimas. Lustų bendroji įmonė turėtų sudaryti galimybes užtikrinti didesnį lėšų, kuriomis būtų remiamas startuolių ir MVĮ augimas, bei investicijas visoje vertės grandinėje ir visoje Sąjungoje, padėti įgyvendinti dvejopą skaitmeninę ir žaliąją pertvarką. Visų pirma startuoliams ir MVĮ turėtų būti teikiama parama ir gairės, kaip užsitikrinti prieigą prie viešųjų ir privačiųjų investicijų, įskaitant rizikos kapitalą, siekiant paspartinti ne tik prieigą, bet ir paraiškų teikimo bei patvirtinimo procesą;***

(3c) ***Lustų fondo veikla turėtų būti remiamas dinamiškos ir atsparios puslaidininkių ekosistemos kūrimas. Lustų fondas turėtų suteikti galimybių lengviau gauti lėšų startuolių ir MVĮ augimui remti bei investicijoms visoje vertės grandinėje. Sąjunga turėtų siekti sustiprinti Sąjungos išlaidų sverto poveikį ir užtikrinti stipresnį privačiojo sektoriaus finansavimo pritraukimo didinamąjį poveikį. Šiuo atžvilgiu turi būti numatytos aiškios gairės ir prieigos punktai, siekiant padėti startuoliams ir MVĮ gauti viešųjų ir privačiųjų lėšų; Be to, reikėtų numatyti strategiją, kaip įveikti išskirtines finansavimo krizes, pvz., labai padidėjusią infliaciją;***

(3d) ***atsižvelgiant į bendradarbiavimo su trečiosiomis šalimis mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų srityje svarbą, Europos puslaidininkių taryba ir Komisija turėtų nustatyti aiškias ir lengvai prieinamas gaires dėl su dalyvavimu projektuose, kurie patenka į šio reglamento taikymo sritį, susijusių prieigos būdų ir programinės bei aparatinės***

([3]) 2021 m. lapkričio 19 d. Tarybos reglamentas (ES) 2021/2085, kuriuo pagal programą „Europos horizontas“ steigiamos bendrosios įmonės ir panaikinami reglamentai (EB) Nr. 219/2007, (ES) Nr. 557/2014, (ES) Nr. 558/2014, (ES) Nr. 559/2014, (ES) Nr. 560/2014, (ES) Nr. 561/2014 bei (ES) Nr. 642/2014 (OL L 427, 2021 11 30, p. 17).

([4]) OL C … , , p. ..

įrangos. Europos puslaidininkių tarybos, tarptautinių forumų ir kituose Sąjungos susitarimuose ir strategijose su trečiosiomis šalimis turėtų būti pateiktos gairės, kaip įveikti esamas kliūtis tarptautiniam bendradarbiavimui mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų srityje;

(3e) Komisija turėtų pateikti aiškias ir lengvai prieinamas gaires dėl bandomųjų linijų kūrimo ir trečiųjų šalių prieigos prie jų sąlygų, taip pat dėl Sąjungos virtualiųjų projektavimo platformų, bibliotekų ir kompetencijos centrų suderinamumo ir prieinamumo;

(3f) iniciatyvos sėkmė yra grindžiama tik bendromis valstybių narių ir Sąjungos pastangomis remti tiek dideles kapitalo sąnaudas, tiek platų virtualių projektavimo, testavimo ir bandomojo naudojimo išteklių prieinamumą, taip pat žinių, įgūdžių ir kompetencijų sklaidą. Naujos reglamento, kuriuo nustatoma Europos puslaidinininkių ekosistemos stiprinimo priemonių sistema (Lustų aktas) iniciatyvos koncepcijos ir užmojai turėtų būti paremti reikšmingomis naujomis finansinėmis nuostatomis, susijusiomis su moksliniais tyrimais, plėtra ir inovacijomis bei su pažangių ir besivystančių Sąjungos puslaidininkių ekosistemos esamų technologijų ir produktų projektavimu, eksperimentais ir bandymais;

(3g) iniciatyva – tai nauja strateginė Sąjungos iniciatyva, kuriai būtini nauji biudžeto ištekliai. Į jos finansavimo poreikius atsižvelgiama atliekant daugiametės finansinės programos laikotarpio vidurio peržiūrą, kad būtų užtikrintas Iniciatyvos stabilumas, nuoseklumas, užmojai ir ilgalaikis finansavimas. Būtina užtikrinti pagal programą „Europos horizontas“ jau numatytos veiklos tęstinumą. Bendra programai „Europos horizontas“ skirtų finansinių išteklių suma neturėtų būti sumažinta arba perskirstyta veiklai, nesusijusiai su moksliniais tyrimais, technologine plėtra ir inovacijomis, finansuoti. Bet koks programos finansinių išteklių sumažinimas, kuriuo siekiama padidinti Skaitmeninės Europos programos finansinį paketą siekiant prisidėti prie iniciatyvos, turėtų būti kompensuojamas papildomais finansavimo šaltiniais;

(3h) viešųjų išlaidų poveikis iniciatyvai ir Sąjungos MTPI sektoriui turėtų būti įvertintas ir peržiūrėtas prieš kitą DFP. Viešosios institucijos privalo veiksmingai ir efektyviai naudoti viešąsias lėšas visose srityse ir užtikrinti patikimą finansų valdymą, ekonominį naudingumą, viešųjų investicijų grąžą ir švaistymo bei klaidų vengimą. Lustų bendroji įmonė turėtų užtikrinti, kad viešosios investicijos darytų teigiamą poveikį Sąjungos puslaidininkių ekosistemai ir jos piliečiams. Šiuo atžvilgiu rengiant Lustų bendrosios įmonės darbo programas ir jas įgyvendinant turėtų būti laikomasi principo „atvira – kiek įmanoma, uždara – kiek būtina“;

(3i) finansinė parama pagal Iniciatyvą turėtų būti proporcingai naudojama siekiant spręsti rinkos nepakankamumo arba neoptimalaus investavimo problemas, kurios kyla dėl puslaidininkių ekosistemos didelio imlumo kapitalui, didelės rizikos ir sudėtingo pobūdžio. Veiksmai, kurių imasi Lustų bendroji įmonė, neturėtų dubliuoti ar išstumti privačiojo sektoriaus finansavimo ar iškraipyti konkurencijos vidaus rinkoje ir turėtų teikti aiškią pridėtinę vertę Sąjungai;

(4) pagal Iniciatyvą remiama veikla turėtų būti finansuojama pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/695 ([5]), kuriuo nustatoma programa „Europos horizontas“, ir pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2021/694 ([6]), kuriuo nustatoma Skaitmeninės Europos programa; ***Padidinus Sąjungos finansinį įnašą Lustų bendrajai įmonei neturėtų būti mažinamos Sąjungos programoms arba vykdomiems projektams skiriamos lėšos ir jis turėtų būti parengtas pagal… [Reglamentas, kuriuo nustatoma Europos puslaidininkių ekosistemos stiprinimo priemonių sistema (Lustų aktas)], daugiausia iš nepaskirstytų maržų pagal DFP viršutines ribas arba mobilizuotų pagal netemines DFP specialias priemones;***

([5]) 2021 m. balandžio 28 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/695, kuriuo sukuriama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“, nustatomos su ja susijusios dalyvavimo ir sklaidos taisyklės ir panaikinami reglamentai (ES) Nr. 1290/2013 ir (ES) Nr. 1291/2013 (OL L 170, 2021 5 12, p. 1).

([6]) 2021 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/694, kuriuo nustatoma Skaitmeninės Europos programa ir panaikinamas Sprendimas (ES) 2015/2240 (OL L 166, 2021 5 11, p. 1).

(5) Iniciatyva siekiama didinti puslaidininkių technologinės ir pramoninės bazės konkurencingumą ir atsparumą, kartu stiprinant ***ir diversifikuojant*** jos puslaidininkių ekosistemos ***MTPI*** pajėgumą, mažinant priklausomybę nuo riboto skaičiaus trečiųjų šalių bendrovių ir geografinių vietovių ir stiprinant jos gebėjimą projektuoti ir gaminti pažangius, ***tvarius ir novatoriškus*** komponentus. Šie tikslai turėtų būti remiami mažinant atotrūkį tarp Sąjungos pažangių ***MTPI*** pajėgumų bei jų pramoninio panaudojimo ***bei investuojant į tokias pastangas.*** Ji turėtų skatinti gebėjimų stiprinimą, kad būtų sudarytos sąlygos ***moksliniams tyrimams, technologinei plėtrai ir inovacijoms***, projektavimui, ***gamybai,*** gamybai, ***pakavimui*** ir sistemoms integruoti į naujos kartos puslaidininkių technologijas, ***pavyzdžiui, fotoniką ir kvantines technologijas, taip pat plėtoti esamas puslaidininkių technologijas.*** Iniciatyva ***turėtų būti s***tiprinamas pagrindinių subjektų bendradarbiavimas visoje Sąjungoje, stiprinamos Europos puslaidininkių tiekimo ir vertės grandinės, būtų pasitarnaujama pagrindiniams pramonės sektoriams ir kuriamos naujos rinkos;

(5a) siekiant užtikrinti, kad Sąjungos finansavimas darytų kuo didesnį teigiamą poveikį ir kuo veiksmingiau padėtų siekti Sąjungos politikos tikslų ir vykdyti jos įsipareigojimus, Lustų bendroji įmonė ir Lustų fondas turėtų siekti maksimaliai išnaudoti privačiojo ir (arba) viešojo sektoriaus partnerių potencialą. Tokie partneriai turėtų būti pramonės, MTPI bei technologijų organizacijos, įstaigos, kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas vietos, regiono, nacionaliniu arba tarptautiniu lygmeniu, ir pilietinės visuomenės organizacijos, pavyzdžiui, fondai, kurie remia ir (arba) vykdo su moksliniais tyrimais, plėtra ir inovacijomis susijusią veiklą, jeigu palaikant partnerystės ryšius norimą poveikį galima pasiekti veiksmingiau negu tik Sąjungos lygmeniu;

(5b) Lustų bendroji įmonė ir Lustų fondas turėtų kartu įsteigti privačiojo ir (arba) viešojo sektoriaus partnerius, pavyzdžiui, sudarant susitarimo memorandumus, kad konkretus poveikis būtų veiksmingesnis. Tokie partneriai galėtų būti pramonės, mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų bei technologijų organizacijos, įstaigos, kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas vietos, regiono, nacionaliniu arba tarptautiniu lygmeniu, ir pilietinės visuomenės organizacijos, pavyzdžiui, fondai, kurie remia ir (arba) vykdo su MTPI susijusią veiklą;

(5c) siekiant veiksmingo atviro strateginio savarankiškumo finansinės paramos pagal Iniciatyvą gavėjai turėtų imtis veiksmų, kad būtų išvengta nepageidaujamo technologijų ir žinių, kurios yra įgyvendinamos Iniciatyvos rezultatas, perdavimo, pasinaudodami įvairiomis Sąjungos ir nacionaliniu lygmenimis prieinamomis priemonėmis. Valstybės narės ir Komisija turėtų būti informuotos ir pajėgios imtis veiksmų, kai susiduriama su perdavimo iš Sąjungos subjektų šalims, esančioms už Sąjungos ribų, pavojumi, kylančiu dėl užsienio subjektų įvykdomo perėmimo ar kitų priemonių, kurių už Sąjungos ribų veikiantys subjektai imasi siekdami priversti perduoti technologijas ar žinias;

(5d) investicijos į talentus ir įgūdžius turėtų būti laikomos pagrindiniu Iniciatyvos prioritetu. Norint pritraukti investicijas į puslaidininkius, labai svarbu turėti talentų. Sąjunga turėtų skatinti žmogiškąjį potencialą ir įgūdžius pasitelkdama švietimą gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityje, ypatingą dėmesį skirdama moterims, kurios nepakankamai atstovaujamos tuose sektoriuose. Siekiant kuo didesnio Lustų bendrosios įmonės poveikio, ji turėtų siekti rasti sinergiją su kitomis programomis ir finansavimo galimybėmis įgūdžių ir švietimo srityje. kai tikslinga ir tinkama pagal galiojančias programos „Europos horizontas“ taisykles, Lustų bendroji įmonė turėtų siekti sustiprinti tarptautinį bendradarbiavimą, kuris yra labai svarbus siekiant užtikrinti prieigą prie žinių, patirties ir rinkų visame pasaulyje;

(6) ***iniciatyvai turėtų būti skiriamas tinkamas ir būtinas finansavimas, kad būtų galima pasiekti jos plataus užmojo tikslus.*** Iniciatyva turėtų būti įgyvendinama vykdant veiksmus, kurie turėtų būti grindžiami stipria žinių baze, kurią įgijo Bazinių skaitmeninių technologijų bendroji įmonė. Bazinių skaitmeninių technologijų bendrajai įmonei turėtų būti pavesta teikti finansinę paramą pagal Iniciatyvą finansuojamiems veiksmams, taikant bet kokią priemonę ar procedūrą, numatytą programoje „Europos horizontas“ arba Skaitmeninės Europos programoje. Be to, Bazinių skaitmeninių technologijų bendroji įmonė turėtų būti pervadinta į Lustų bendrąją įmonę; Per visą Lustų bendrosios įmonės gyvavimo laikotarpį bent ***2,5*** mlrd. EUR turėtų būti skirta bandomosioms linijoms, projektavimo infrastruktūroms, kompetencijos centrams ir kitai pajėgumų stiprinimo veiklai;

(7) Lustų bendrosios įmonės finansuojama veikla turėtų būti įtraukta į vieną bendrą darbo programą, kurią turėtų patvirtinti valdyba. Prieš rengiant kiekvieną darbo programą, viešojo sektoriaus institucijų taryba, atsižvelgdama į Europos puslaidininkių tarybos rekomendacijas ir kitų susijusių ***pramonės*** suinteresuotųjų šalių, ***ekspertų,***

socialinių partnerių, privačiojo sektoriaus tarybos narių indėlį, įskaitant, kai tinkama, Procesorių ir puslaidininkių technologijų aljanso parengtus veiksmų planus ([7]), turėtų apibrėžti darbo programos dalį, susijusią su pajėgumų stiprinimo veikla bei ***MTPI*** veikla, įskaitant atitinkamas jų išlaidų sąmatas. Šiuo tikslu viešojo sektoriaus institucijų tarybą turėtų sudaryti tik Komisija ir valstybių narių valdžios institucijos; Vėliau, remdamasis šia apibrėžtimi, vykdomasis direktorius turėtų parengti darbo programą, kurioje būtų įtraukta pajėgumų stiprinimo bei ***MTPI*** veikla ir atitinkamos išlaidų sąmatos;

(8) ***visi Valdybos nariai turėtų dalyvauti rengiant darbo programą ir turėtų dalyvauti svarbiose diskusijose bei gauti reikiamą informaciją.*** Valdybai priimant darbo programą, balsavimo teisės dėl darbo programos dalies, susijusios su pajėgumų stiprinimu, turėtų būti suteiktos tik Komisijai ir valstybėms narėms. Balsavimo teisės dėl darbo programos dalies, susijusios su mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, turėtų būti lygiomis dalimis paskirstytos Komisijai, dalyvaujančiosioms valstybėms ir privatiesiems nariams. Jeigu neįmanoma priimti sprendimo dėl vienos iš dviejų darbo programos dalių, turėtų būti priimta darbo programa, apimanti tik tą dalį, dėl kurios buvo priimtas teigiamas sprendimas;

(9) viešojo sektoriaus institucijų taryba turėtų būti atsakinga už projektų, susijusių su pajėgumų stiprinimo veikla, atranką. Šiuo tikslu viešojo sektoriaus institucijų tarybą turėtų sudaryti tik Komisija ir valstybių narių valdžios institucijos; ***Valdžios institucijų valdybos nariai turėtų turėti reikiamą kompetenciją ir ekspertines žinias, kad galėtų teikti rekomendacijas, kuriose atsižvelgiama į Lustų bendrosios įmonės tikslus. Viešojo sektoriaus institucijų taryba turėtų siekti didinti lyčių pusiausvyrą savo struktūrose ir projektuose bei turėtų siekti užtikrinti atrinktų projektų geografinę pusiausvyrą;***

(10) viešojo sektoriaus institucijų taryba turėtų būti atsakinga už projektų, susijusių su mokslinių tyrimų ir inovacijų veikla, atranką;

(11) siekiant paspartinti Iniciatyvos veiksmų įgyvendinimą ir sustiprinti juridinių asmenų, visų pirma mokslinių tyrimų ir technologijų organizacijų, bendradarbiavimą, tam tikri pasiūlymai dėl veiksmų turėtų būti tinkami finansuoti tik tuo atveju, jei veiksmą vykdo teisės subjektai, bendradarbiaujantys konsorciume, kurį sudaro bent trys juridiniai asmenys iš trijų skirtingų valstybių narių***, kurie užtikrina geografinę pusiausvyrą visoje Sąjungoje.*** Tas konsorciumas galėtų būti sudarytas arba kaip Europos lustų infrastruktūros konsorciumas, kaip siūloma Lustų akte, arba remiantis kitomis pagal Sąjungos teisę prieinamomis teisinėmis priemonėmis. Atsižvelgiant į tai, kad pagal Iniciatyvą remiama ir Lustų bendrosios įmonės įgyvendinama veikla finansuojama pagal programą „Europos horizontas“ ir Skaitmeninės Europos programą, Tarybos reglamento (ES) 2021/2085 128 straipsnyje nurodytas Sąjungos finansinis įnašas Lustų bendrajai įmonei turėtų būti atitinkamai padidintas. Lustų bendrosios įmonės administracinės išlaidos taip pat turėtų būti didinamos atsižvelgiant į didesnį veiklos užduočių skaičių. Privatieji nariai neturėtų prisidėti prie papildomų administracinių išlaidų padengimo;

(12) teikiant finansinę paramą veiklai pagal Skaitmeninės Europos programą turėtų būtų laikomasi Reglamento (ES) 2021/694 taisyklių;

(13) Lustų bendroji įmonė turėtų palengvinti Sąjungos ir ***atitinkamų*** tarptautinių ***panašiai mąstančių*** subjektų ***bendradarbiavimą, kad būtų sustiprintas Sąjungos atviras strateginis savarankiškumas ir apsaugotos intelektinės nuosavybės teisės. Jame turėtų būti apibrėžta*** bendradarbiavimo strategija, ***grindžiama papildomumu ir tarpusavio priklausomybe visoje puslaidininkių tiekimo grandinėje,*** įskaitant bendradarbiavimo ***mokslinių tyrimų, technologinės plėtros ir inovacijų*** srityje, įgūdžių ugdymo sričių nustatymą ir skatinimą, taip pat veiksmų įgyvendinimą, kai teikiama abipusė nauda, daugiausia grindžiama abipusiškumu, ***laikantis programos „Europos horizontas“ ir tarptautinių įsipareigojimų;***

(14) todėl Tarybos reglamentas (ES) 2021/2085 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeistas,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

([7]) Aljansas nurodytas 2021 m. gegužės 5 d. Komisijos komunikate „Naujosios 2020 m. pramonės strategijos atnaujinimas. Bendrosios rinkos stiprinimas siekiant Europos ekonomikos atsigavimo“.

1 straipsnis

Reglamentas (ES) 2021/2085 iš dalies keičiamas taip:

1) 2 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2, 3 ir 4 punktai pakeičiami taip:

„2. narys steigėjas – bet kuris valstybėje narėje, programos „Europos horizontas“ arba, kai taikytina, Skaitmeninės Europos programos asocijuotojoje šalyje įsteigtas teisės subjektas ar tarptautinė organizacija, kurie šiame reglamente ar vienname iš jo priedų nurodomi kaip bendrosios įmonės nariai;

3. asocijuotasis narys – bet kuris valstybėje narėje, programos „Europos horizontas“ arba, kai taikytina, Skaitmeninės Europos programos asocijuotojoje šalyje įsteigtas teisės subjektas ar tarptautinė organizacija, kurie prisijungia prie bendrosios įmonės pasirašydami įsipareigojimo raštą pagal 6 straipsnio 3 dalį ir kuriems būtinas patvirtinimas pagal 7 straipsnį;

4. dalyvaujančioji valstybė – bet kuri valstybė narė ar programos „Europos horizontas“ arba, kai taikytina, Skaitmeninės Europos programos asocijuotoji šalis, įsipareigojimo raštu pranešusi apie savo dalyvavimą atitinkamos bendrosios įmonės veikloje;“

2) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies g punktas pakeičiamas taip:

„g) Lustų bendroji įmonė;“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Siekiant atsižvelgti į programos „Europos horizontas“ ir, kai taikytina, Skaitmeninės Europos programos vykdymo laikotarpį, su bendrosiomis įmonėmis susiję kvietimai teikti pasiūlymus skelbiami ne vėliau kaip 2027 m. gruodžio 31 d. Tinkamai pagrįstais atvejais kvietimai teikti pasiūlymus gali būti skelbiami ne vėliau kaip 2028 m. gruodžio 31 d.“

3) 4 straipsnio 1 dalis papildoma šia pastraipa:

„Lustų bendroji įmonė taip pat padeda siekti ir ***įgyvendinti*** Europos lustų iniciatyvos ir Skaitmeninės Europos programos tikslus.“

4) 10 straipsnio 2 ir 3 dalys pakeičiamos taip:

„2. Antroje dalyje nurodyta Sąjungos įnašo suma gali būti padidinta trečiųjų valstybių, kurios yra programos „Europos horizontas“ asocijuotosios šalys, įnašais laikantis Reglamento (ES) 2021/695 16 straipsnio 5 dalies arba, kai taikytina, trečiųjų valstybių, kurios yra Skaitmeninės Europos programos asocijuotosios šalys, įnašais laikantis Reglamento (ES) 2021/694 10 straipsnio 1 dalies d punkto ir jei bendra suma, kuria padidinamas Sąjungos įnašas, papildoma bent jau tokio pat dydžio kitų nei Sąjunga narių arba juos sudarančiųjų ar su jais susijusių subjektų įnašu.

3. Vadovaujantis Reglamento (ES, Euratomas) 2018/1046 62 straipsnio 1 dalies c punkto iv papunkčiu ir 154 straipsniu, to reglamento 71 straipsnyje nurodytų įstaigų atveju Sąjungos įnašas mokamas iš Sąjungos bendrojo biudžeto asignavimų, skirtų specialiajai programai, kuria įgyvendinama programa „Europos horizontas“ arba, kai taikytina, Skaitmeninės Europos programa.“

5) 12 straipsnio 1 dalis iš dalies keičiama taip:

a) 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„1. Be Reglamento dėl programos „Europos horizontas“ 22 straipsnyje arba Lustų bendrosios įmonės atveju Skaitmeninės Europos programos 18 straipsnyje nustatytų kriterijų, darbo programoje, kaip priedas, pateikiami nacionalinių teisės subjektų tinkamumo kriterijai, ***įskaitant indėlį siekiant dvejopos skaitmeninės ir žaliosios pertvarkos.“***

b) 1 dalies trečia pastraipa pakeičiama taip:

„Kiekviena dalyvaujančioji valstybė paveda ***Lustų bendrajai įmonei*** vertinti pasiūlymus pagal Sąjungos programą, iš kurios lėšų skiriamas įnašas.“

6) 29 straipsnio 2 dalis pakeičiama taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. 3 straipsnio 1 dalies b, d bei h punktuose nurodyti bendrųjų įmonių biudžetiniai įsipareigojimai gali būti padalyti į metines dalis. Iki 2024 m. gruodžio 31 d. bendra tų biudžetinių mokėjimo dalimis įsipareigojimų suma negali viršyti 50 % maksimalaus Sąjungos įnašo, nustatyto 10 straipsnyje. Nuo 2025 m. sausio mėn. bent 20 % viso likusių metų biudžeto neturi būti dengiama metinėmis dalimis.“

7) 126 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalies b punktas pakeičiamas taip:

„b) užtikrinti Sąjungos mokslinę kompetenciją ir inovacijų lyderystę naujų komponentų ir sistemų technologijų srityje, įskaitant veiklą, susijusią su žemesniais TPL, užtikrinti Sąjungos mokslinę kompetenciją ir inovacijų lyderystę naujų komponentų ir sistemų technologijų srityje, įskaitant veiklą, susijusią su žemesniais TPL, ir skatinti aktyviai dalyvauti MVĮ – jos sudaro ne mažiau kaip trečdalį bendro netiesioginių veiksmų dalyvių skaičiaus ir joms turėtų būti skiriama bent 20 % viešojo finansavimo, numatyto ***mokslinių tyrimų, plėtros ir inovacijų (toliau – MTPI)*** veiksmams remti.“;

b) 1 dalis papildoma d punktu:

„d) didinti ▌ didelio masto pajėgumus visoje Sąjungoje pažangiausių ir naujos kartos puslaidininkių technologijų srityje, siekiant sustiprinti Sąjungos pažangaus projektavimo, ***gamybos, įrangos, medžiagų kūrimo,*** sistemų integravimo ir puslaidininkių gamybos ***bei pakavimo*** pajėgumus ir, kai įmanoma, sumažinti aplinkosauginį pėdsaką.“ ***Ji siekia užkirsti kelią bet kokiam neigiamam poveikiui aplinkai*** ir, kai įmanoma, jį apriboti, ***taip pat taiko mažinimo, pakartotinio naudojimo ir perdirbimo principus.“;***

c) 2 dalies f punktas pakeičiamas taip:

„f) užtikrinti kitų atitinkamų suinteresuotųjų šalių indėlio, įskaitant, kai tinkama, Procesorių ir puslaidininkių technologijų aljanso parengtus veiksmų planus, į Lustų bendrosios įmonės strateginę mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkę ir Sąjungos politikos darną, kad ***visų pirma būtų įgyvendinami ir pasiekiami iniciatyvos tikslai.“***

d) 2 dalis papildoma ▌ punktu:

„g) kurti ▌ integruotų puslaidininkių, ***kvantinių*** technologijų ***ir kitų pažangiausių technologijų, pavyzdžiui, fotonikos, projektavimo pajėgumus;***

h) tobulinti esamas ir kurti naujas bandomąsias linijas;

i) kurti pažangių technologijų ir inžinerinius pajėgumus, siekiant paspartinti kvantinių lustų kūrimą;

j) visoje Europoje sukurti kompetencijos centrų tinklą.“

ja) remti žaliąją pertvarką užtikrinant, kad plėtojant ir įgyvendinant MTPI būtų atsižvelgiama į aplinkosaugos aspektus, pvz., didesnį energijos ir vandens vartojimo efektyvumą;

jb) skatinti švietimą gamtos mokslų, technologijų, inžinerijos ir matematikos srityse, visų pirma moterų dalyvavimą MTPI veikloje;

jc) skatinti atvirąjį mokslą ir visuomenės matomumą ir užtikrinti, kad MTPI veikla būtų siekiama teigiamo poveikio visuomenei.“;

8) 128 straipsnis pakeičiamas taip:

„128 straipsnis

1. Sąjungos finansinis įnašas, įskaitant EEE asignavimus, į ***Lustų b***endrąją įmonę sudaro ***mažiausiai*** 4 175 000 000 EUR, įskaitant iki 50 174 000 EUR administracinėms išlaidoms padengti; šios sumos paskirstomos taip:

a) iki 2 650 000 000 EUR iš programos „Europos horizontas“;

b) iki 1 525 000 000 EUR iš Skaitmeninės Europos programos.

2. 1 dalyje nurodytas Sąjungos finansinis įnašas mokamas iš Sąjungos bendrojo biudžeto asignavimų, skirtų kiekvienai atitinkamai programai.

3. Trečiosios valstybės, kurios yra programos „Europos horizontas“ arba Skaitmeninės Europos programos asocijuotosios šalys, pagal atitinkamus savo asociacijos susitarimus ***Lustų*** bendrajai įmonei gali skirti papildomų Sąjungos lėšų, kuriomis papildomas šio straipsnio 1 dalyje nurodytas įnašas. Tos papildomos Sąjungos lėšos nedaro poveikio 129 straipsnio 1 dalyje nurodytam dalyvaujančiųjų valstybių įnašui.

4. Šio straipsnio 1 dalies a punkte nurodytą Sąjungos finansinį įnašą ***Lustų*** bendroji įmonė naudoja siekdama suteikti finansinę paramą Reglamento (ES) 2021/695 2 straipsnio 43 punkte apibrėžtiems netiesioginiams veiksmams, atitinkantiems ***Lustų*** bendrosios įmonės ***MTPI*** veiklą.

5. 1 dalies b punkte nurodytas Sąjungos finansinis įnašas naudojamas bandomųjų linijų ir projektavimo infrastruktūrų pajėgumams stiprinti visoje Sąjungoje.“

9) 129 straipsnio 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Nukrypstant nuo 28 straipsnio 4 dalies, privatieji nariai skiria arba susitaria, kad juos sudarantieji ir su jais susijusieji subjektai skirtų ***iki*** 26 331 000 EUR finansinį įnašą Lustų bendrosios įmonės administracinėms išlaidoms padengti. Privačiųjų narių skiriama metinio bendro įnašo, skirto Lustų bendrosios įmonės administracinėms išlaidoms padengti, dalis yra 35 %. ***Jei Lustų bendrosios įmonės veiklos sritis ar narystė iš esmės pasikeičia, dėl bet kokių finansinio įnašo pakeitimų konsultuojamasi su privačiais nariais.***“;

10) 133 straipsnis papildomas 3a dalimi:

„3a. Balsuojant valdybą sudaro tik Komisija ir valstybių narių viešojo sektoriaus institucijos ▌. Komisijai priklauso 50 % balsavimo teisių. 2 ir 3 dalys *mutatis mutandis* taikomos valstybių narių balsavimo teisėms.“;

11) įterpiamas šis 133a straipsnis:

„133 a straipsnis

Pagal Skaitmeninės Europos programą finansuojamai veiklai taikytinos taisyklės

1. Veiklai, kurią Lustų bendroji įmonė finansuoja pagal Skaitmeninės Europos programą, taikomas Reglamentas (ES) 2021/694.

2. Lustų bendrosios įmonės darbo programa ir kvietimai teikti pasiūlymus skelbiami Skaitmeninės Europos programos interneto svetainėje.

3. Lustų bendrosios įmonės atveju iš Skaitmeninės Europos programos biudžeto finansuojamos veiklos išlaidų *ex post* auditus atlieka ***Lustų*** bendroji įmonė pagal Reglamento (ES) 2021/694 27 straipsnį.“;

2023 m. vasario 15 d., trečiadienis

12) 134 straipsnis pakeičiamas taip:

„134 straipsnis

Dalyvavimo konkrečiuose veiksmuose apribojimai ir sąlygos

1. Nukrypstant nuo 17 straipsnio 2 dalies l punkto, Komisijos prašymu ir patvirtinus viešojo sektoriaus institucijų tarybai, pagal programą „Europos horizontas“ finansuojamų veiksmų atveju dalyvavimas konkrečiuose veiksmuose ribojamas pagal Reglamento (ES) 2021/695 22 straipsnio 5 dalį.

2. Komisijos prašymu ir patvirtinus viešojo sektoriaus institucijų tarybai, pagal Skaitmeninės Europos programą finansuojamų veiksmų atveju dalyvavimas konkrečiuose veiksmuose ribojamas pagal Reglamento (ES) 2021/694 12 straipsnio 6 dalį ir 18 straipsnį.

3. Pagal daugiau nei vieną Sąjungos programą, iš kurios lėšų skiriamas įnašas, finansuojamų veiksmų atveju darbo programoje nustatomos bendros sąlygos, įskaitant dalyvavimo apribojimą pagal šio straipsnio 1–2 dalis, laikantis Sąjungos programų, iš kurių lėšų skiriamas įnašas, taisyklių.

4. Tam tikrus veiksmus gali vykdyti juridiniai asmenys, bendradarbiaujantys konsorciume, kuris sudarytas kaip Europos lustų infrastruktūros konsorciumas. Veiksmai, dėl kurių gali reikėti sudaryti tokį konsorciumą, taip pat tam tikri tinkamumo reikalavimai konkretiems veiksmams ir užduotims įgyvendinti ir, kai tinkama, veiklos reikalavimai, susiję su steigimu, veikimu ir likvidavimu, apibrėžiami darbo programoje.

4a. Siekiant kuo labiau padidinti teigiamą Sąjungos finansavimo ir projektų poveikį ir apsaugoti nuo nepageidaujamų technologijų ir žinių perdavimo, taikoma [… Reglamento, kuriuo nustatoma Europos puslaidininkių ekosistemos stiprinimo priemonių sistema (Lustų aktas)] 27a straipsnio 2a dalis.“;

13) įterpiamas šis 134a straipsnis:

„134 a straipsnis

Papildomos vykdomojo direktoriaus užduotys

Be 19 straipsnyje išvardytų užduočių, Lustų bendrosios įmonės vykdomasis direktorius parengia ir, atsižvelgęs į viešojo sektoriaus institucijų tarybos pagal 137 straipsnio f punktą apibrėžtą darbo programos dalį, taip pat į atitinkamų suinteresuotųjų šalių ***ir ekspertų svarbų indėlį,*** įskaitant, kai tinkama, Procesorių ir puslaidininkių technologijų aljanso parengtus veiksmų planus, pateikia valdybai tvirtinti ***Lustų bendrosios įmonės*** darbo programą, skirtą strateginei mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkei įgyvendinti.“;

14) 136 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalis pakeičiama taip:

„2. Taikant 134 straipsnio 1 ir 2 dalis ir 137 straipsnio f ir g punktus viešojo sektoriaus institucijų tarybą sudaro tik Komisija ir valstybių narių viešojo sektoriaus institucijos. 1 dalis taikoma *mutatis mutandis*.“;

15) 137 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) Pridedami šie f ir g punktai:

„f) prieš rengiant kiekvieną darbo programą apibrėžia darbo programos dalį, susijusią su pajėgumų stiprinimo veikla bei ***MTPI*** veikla, įskaitant atitinkamas jų išlaidų sąmatas, atsižvelgdama į ***privačiųjų narių valdybos*** ir Europos puslaidininkių tarybos rekomendacijas bei ***atitinkamą*** kitų ***pramonės*** suinteresuotųjų šalių ir ***ekspertų bei socialinių partnerių*** indėlį, įskaitant, kai tinkama, Procesorių ir puslaidininkių technologijų aljanso parengtus veiksmų planus;

g) pagal 12 straipsnio 1 dalį ir 17 straipsnio 2 dalies u punktą atrenka pajėgumų stiprinimo veiklą atitinkančius pasiūlymus.“

b) d punktas pakeičiamas taip:

„d) pagal 12 straipsnio 1 dalį ir 17 straipsnio 2 dalies u punktą atrenka ***MTPI*** pajėgumų stiprinimo veiklą atitinkančius pasiūlymus.“;

16) 141 straipsnis pakeičiamas taip:

„141 straipsnis

Finansavimo normos ir dalyvavimo taisyklės

1. Pagal programą „Europos horizontas“ finansuojamiems netiesioginiams veiksmams, laikantis Reglamento (ES) 2021/695 17 straipsnio 2 dalies ir nukrypstant nuo to reglamento 34 straipsnio, ir pagal Skaitmeninės Europos programą finansuojamos veiklos atveju Lustų bendroji įmonė, atsižvelgdama į dalyvio rūšį (t. y. ar tai visų pirma MVĮ, ar ne pelno juridiniai asmenys) ir veiklos rūšį, gali taikyti skirtingas Sąjungos finansuojamų veiksmų sąnaudų finansavimo normas. Finansavimo normos nurodomos darbo programoje.

2. Atitinkamų darbo programos temų aprašymuose deramai pagrįstais atvejais, vienas teisės subjektas, įsteigtas valstybėje narėje ar asocijuotojoje šalyje, arba konsorciumai, neatitinkantys Reglamento (ES) 2021/695 22 straipsnio 2 dalyje arba Reglamento (ES) 2021/694 18 straipsnyje nustatytos sąlygos, turi teisę dalyvauti veiksmuose, kuriuos finansuoja Lustų bendroji įmonė.“;

17) Nuorodos į Bazinių skaitmeninių technologijų bendrąją įmonę suprantamos kaip nuorodos į Lustų bendrąją įmonę.

2 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* dieną.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė